

УДК 336.7 : 338.330

ПАВЛЕНКО О.П.

к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківської справи Дніпровського державного аграрно-економічного університету, pavlenko.o.p@dsau.dp.ua

Україна, Дніпро

САМАРСЬКА О.О.

студентка факультету обліку і фінансів Дніпровського державного аграрно-економічного університету, smtz.dvp@ukr.net

Україна, Дніпро

**УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ
БАНКУ В УМОВАХ СТАБІЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ: ФІНАНСОВІ ВАЖЕЛІ, РИЗИКИ І ВИМОГИ ДО КАПІТАЛУ**

***Анотація.** В статті представлено основні підходи до ефективного управління ліквідністю комерційних банків в умовах стабілізації банківської системи України. Розглянуто моделі комплексного управління активами і пасивами банку, необхідність дотримання економічних нормативів ліквідності комерційними банками. Автором визначено найбільш вагомі методи управління ліквідністю комерційних банків. Доведено важливість взаємозв'язку між ризиком ліквідності та кредитним ризиком, а також вплив на останнього на рівень ліквідності банківських установ.*

***Ключові слова:** ліквідність банку, ліквідність балансу банку, ліквідність активів і пасивів, механізм управління ліквідністю, фінансові важелі впливу на ліквідність банку.*

Постановка проблеми. Велику частку фінансово-економічного ринку займають саме комерційні банки. Основною ціллю яких є отримання прибутку, що сприяє економічному розвитку держави в цілому. Але однією з проблем роботі зазначених банківських установ є незбалансованість між строками та сумами залучених і розміщених ресурсів, що може призвести до значних

фінансових втрат, через низьку ліквідність активів таких банків. Таким чином, регулювання ліквідності є основою ведення успішної та прибуткової діяльності будь якої банківської установи.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В сучасній науковій літературі існує багато досліджень, які відображають вивчення стану ліквідності банківської системи та методів її регулювання. В даному напрямку можна виділити дослідження наступних економістів сучасності: Безвух С. В., Бодрецький М.В., Дем'яненко А. Л., Меченко В. Ю., Демиденко В.І., Литвинюк М.В., Дяченко О.Г., Івашук О., Міщенко В.І., Сомик А.В., Шульга С.О., Кулінець А.П., Паламарчук В. О., Цай Р., Чжан М., які в своїх роботах розкривали сутність ліквідності банку, підходи та шляхи управління її фінансовими важелями та вимогами до капіталу[1-10].

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є визначення вдосконалення механізму управління ліквідністю комерційних банків та поєднання існуючих способів її регулювання для стабільного функціонування та розвитку банківської систем України, оскільки це забезпечує прибутковість їх діяльності. Підтримка необхідного рівня ліквідності повинна здійснюватися за рахунок проведення зваженої політики управління активними і пасивними операціями з одночасним дотриманням до встановлених нормативів ліквідності та вимог до капіталу комерційних банків.

Викладення основного матеріалу. В сучасному економічному просторі є багато факторів, які впливають на розвиток та функціонування комерційного банку. Так, економічна криза останніх років завдала великої шкоди банківській системі України та значно знизила рівень довіри до комерційного банку, в зв'язку з тим, що банк здійснює свою діяльність за рахунок не лише своїх капіталів, а й за рахунок коштів вкладників, тому зниження довіри потенційних та фактичних клієнтів до банків негативно впливає на стабільність роботи всієї банківської системи. Також, значний вплив на зниження ліквідності банків здійснило суттєве зниження рівню кредитоспроможності позичальників, що в результаті призвело до відтоку грошових коштів з банківських рахунків. Таким

чином, на даний час однією з актуальних проблем є визначення оптимального рівня ліквідності комерційних банків та фінансових важелів управління нею.

Ліквідність банку – це здатність банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, тобто здатність задовольняти свої потреби у грошових коштах незалежно від цілей їх витрачання [3; 4, с. 632]. Комерційні банки в ході своєї діяльності повинні створювати резерви, які накопичуються за рахунок ліквідних коштів та використовуються в разі нестачі банківської ліквідності, яка може виникнути через непередбачені зобов'язання, що в свою чергу виникають внаслідок зміни стану грошового ринку.

Рівень ліквідності оцінюється за допомогою показників ліквідності, які є однією з найважливіших характеристик надійності банку. Зрозуміло, що комерційні банки одержують більші прибутки, коли функціонують на мінімально допустимих значеннях ліквідності.

Таким чином, основною метою процесу управління ліквідністю є постійне та безперервне забезпечення достатнього рівня ліквідності банку за мінімальних витрат.

В науковій економічній літературі та в банківській практичній діяльності використовують найчастіше декілька основних підходів до управління ліквідністю банків:

- управління активами та їх доходністю (ROA);
- управління пасивами (ліквідними засобами);
- управління капіталом та доходністю (ROE);
- комплексне управління активами і пасивами;
- управління ризиком ліквідності;
- управління кредитним ризиком;
- управління економічними нормативами, достатності капіталу і коефіцієнта левериджу (Н1-Н4),
- управління нормативами ліквідності (Н4-Н6).

Управління ліквідністю за допомогою оптимізації структури активів це один з найтрадиційніших і найпростішим підходом. Ще такий метод називають

стратегією трансформації активів. В основному даний підхід використовують в невеликих банках, що не мають можливостей запозичення коштів та доступу на грошові ринки [9, с.22].

Основою зазначеного підходу слугує нагромадження високоліквідних активів, за рахунок яких в повному обсязі забезпечуються потреби ліквідності банку. Відповідно, відбувається перетворення (трансформація) активів у грошову форму. Зазначена теорія заснована на твердженні, що банківська установа може бути ліквідною, якщо її активи можна перемістити або продати іншим кредиторам або інвесторам за готівку. Таким чином, умовою покриття потреб окремого комерційного банку в ліквідних ресурсах є постійна наявність активів, які можна продати [2, с. 48].

При цьому активи повинні мати таку якість, як стабільність цін та мати ліквідний вторинний ринок для швидкого перетворення на гроші.

Управління ліквідністю шляхом управління активами є менш ризиковим порівняно з іншими, але одночасно вартісно дорогим. Продаж активів супроводжується певними витратами, які можуть призвести до погіршення стану балансу, оскільки продаються низькоризикові активи. Додатково, банк втрачає майбутні доходи, які могли б бути акумульовані за рахунок цих активів.

Іншим напрямом в управлінні ліквідністю банку є теорія управління пасивами (стратегія запозичення ліквідних засобів). Сутність даного підходу полягає в запозиченні грошових коштів у кількості, необхідній для повного покриття потреб у ліквідних засобах. Такі позики здійснюються лише після виникнення попиту на грошові кошти, з метою уникнення нагромадження високоліквідних активів, що можуть принести низькі доходи. У разі підвищення попиту банк запозичує кошти за вищою ставкою, доки повністю не задовольнить потребу в ліквідних засобах.

Стратегія запозичення ліквідних засобів оцінюється як найбільш ризикована, в зв'язку з тим, що супроводжується підвищенням ризику зміни відсоткових ставок та ризику доступності запозичених коштів. В результаті

застосування даної стратегії банки змушені робити позики на не вигідних умовах, а саме: за не вигідною для нього ціною або в період, коли зробити це складніше.

При впровадженні моделі комплексного управління активами і пасивами банк повинен забезпечити виконання таких важливих цілей [3, с. 152]:

- забезпечення необхідного рівня прибутку;
- відповідність величини власного капіталу встановленим вимогам;
- збереження рівня ліквідності на бажаному рівні;
- підвищення дохідності акцій банку;
- дієвість системи управління ризиками;
- забезпечення ефективного управління фінансовими потоками.

У випадку, коли використовується збалансований підхід до управління ліквідністю частина попиту на ліквідні засоби задовольняється шляхом нагромадження високоліквідних активів, а решта попиту за допомогою здійснення операцій запозичення коштів.

Таким чином, в зв'язку з тим, що управління ліквідністю через управління активами є високовартісним, а стратегія запозичення ліквідних засобів є дуже ризиковою, більшість комерційних банків зупиняють свій вибір на найнебезпечнішому і найвигіднішому варіанті управління ліквідністю, а саме управління активами і пасивами (стратегії збалансованого управління).

Основними перевагами даного підходу управління ліквідністю є гнучкість та універсальність, яка дозволяє управлінню банку вибирати найбільш вигідне поєднання різних джерел поповнення ліквідних коштів в залежності від економічних умов та змін в ринкових цінах [5, с. 46].

При розгляді управління ліквідністю комерційного банку важливо підтримувати основні економічні норми. Так, з метою захисту інтересів клієнтів, забезпечення фінансової стабільності банківської установи та контролю за станом ліквідності банків Національний Банк України встановлює нормативи ліквідності:

- миттєвої ліквідності (Н4 не менше 20%) – для контролю за здатністю банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань за рахунок високоліквідних активів;

- поточної ліквідності (Н5 не менше 40%) - для визначення збалансованості строків і сум ліквідних активів та зобов'язань банку

- короткострокової ліквідності (Н6 не менше 60%) - для контролю за здатністю банку виконувати прийняті ним короткострокові зобов'язання за рахунок ліквідних активів.

Інші важливі нормативи – ризику, капіталу, валютних позицій – не мають прямого відношення до ліквідності, але допомагають банку бути ліквідним, застерігаючи від надто ризикованих операцій, які можуть призвести до отримання значних збитків [7, с.12].

Вибір стратегій управління залежить від розміру та фінансового стану банківської установи, а також від кваліфікації її персоналу, та політики банку в цілому. Наслідки фінансової кризи 2008 року продемонстрували, що подібні негативні явища призводять до значних втрат як банківської системи країн, так і їх економіки в цілому. Найважливішим фактором впливу на ці наслідки виявляється недостатність мікро- чи макропруденційних заходів та моніторингу за окремими фінансовими установами для забезпечення фінансової стабільності, в результаті чого необхідно розробити і впровадити певні інструменти запобігання фінансових ризиків банківської системи України в цілому [1,9].

Зарубіжні науковці пропонують більш поглиблено продовжувати емпіричне дослідження взаємозв'язку між ризиком ліквідністю та кредитним ризиком українських комерційних банків [10, с.28]. На основі класичної теорії фінансового посередництва (Bryant, 1980) і моделі Даймонда-Дібвіга (Diamond and Dybvig, 1983) *ризик ліквідності* і *кредитний ризик* перебувають у прямій залежності. Зокрема, кредитний дефолт може спричинити зменшення обсягів грошових потоків та знецінення кредитних активів, таким чином збільшуючи *ризик ліквідності*. Якщо банк видасть значну кількість кредитів на проблемні

проекти, він, найімовірніше, буде неспроможним задовольнити вимоги вкладників. Крім того, якщо вартість таких активів зменшуватиметься, багато вкладників вимагатиме повернення своїх коштів, що призведе до відпливу готівки. Таким чином доводиться прямий зв'язок між кредитним ризиком і ризиком ліквідності в ісламському банківському секторі.

Гортон і Метрік (Gorton and Metrick, 2011) демонструють іншу точку зору щодо того, як усвідомлений *кредитний ризик* може призвести до *ризиків ліквідності*. Усвідомлений *кредитний ризик* (за субстандартними кредитами) спричинив суттєве збільшення ставок рефінансування та маржі фінансування на міжбанківському ринку під час останньої фінансової кризи.

Деякі зарубіжні автори припускають, що коли ціни на активи погіршуються, стає набагато складніше рефінансувати борги, тому що існує проблема ліквідності. На основі моделі Даймон-да-Дібвіга (Diamond and Dybvig, 1983) автори Хе та Сюн (He and Xiong, 2012) також дослідили ризик рефінансування боргу і з'ясували, що кредитори не рефінансують боргові контракти, якщо вартість базового активу є нижчою, ніж певні граничні значення. Крім того, Босс і Шайхер (Boss and Scheicher, 2002) припускають прямий зв'язок між кредитним ризиком і ризиком ліквідності на європейському корпоративному фондовому ринку. У подібному дослідженні Еріксон та Рено (Ericsson and Renault, 2006) розробили модель оцінювання облігацій і з'ясували, що *кредитний ризик* прямо пов'язаний із неліквідністю.

Проте існують інші дослідження, в яких є негативні докази або немає жодних доказів зв'язку між ризиком ліквідності і кредитним ризиком (наприклад, Cai and Thakor, 2008; Wagner, 2007). Загалом ці дослідження зосереджені на особливих характеристиках кредитного ризику або ризику ліквідності (таких, як активи, депозити, кредитні зобов'язання) або на вузьких економічних обставинах. Зокрема, Нікомарам та інші (Nikomaram et al., 2013) використовують різні проксіпоказники міри ризику ліквідності і кредитного ризику в своїх дослідженнях та отримують різні результати стосовно залежності між цими двома видами ризику, прямої або оберненої. Автори

Імберовіч та Рауч (Imbierowicz and Rauch, 2014) не виявили суттєвого впливу кредитного ризику на ризик ліквідності в банках США.

Дослідження, які не демонструють зв'язку між ризиком ліквідності і кредитним ризиком, зосереджені головним чином на особливих аспектах цих видів ризиків за певних припущень та економічних умов. Проте в найсучасніших емпіричних дослідженнях підтримується існування прямого зв'язку між ризиком ліквідності і кредитним ризиком, що відповідає класичній теорії фінансового посередництва (Bryant, 1980) і моделі Даймонда-Дібвіга (Diamond and Dybvig 1983). Таким чином, із широкої точки зору ми розглядаємо таку гіпотезу, H1: Кредитний ризик прямо корелюється з ризиком ліквідності [10, с.28].

Крім того, вимоги до регулятивного капіталу, які діяли в 2008 році, виявилися недостатніми для поглинання банківських збитків, тому в деяких країнах уряди (тобто платники податків) витратили кошти для покриття прогалин у капіталі банківської системи заради згладжування наслідків кризи. 1 Це випадок, коли активізуються всі вимоги документа Базель III, тобто мінімальні загальні вимоги до капіталу, буфер консервації, контрциклічний буфер і буфер системної важливості. Після кризи Базельський комітет з питань банківського нагляду підготував новий стандарт банківського законодавства, так званий Базель III (або третю Базельську угоду). Одна із цілей цієї рамкової угоди — посилення вимог до капіталу порівняно з попереднім стандартом документа Базель II. Крім того, відповідно до вимог Базеля III впроваджуються нові вимоги до ліквідності, а саме коефіцієнти покриття ліквідністю і чистого стабільного фінансування. Мінімальні вимоги до банківського капіталу згідно з Базелем III збільшено з 8 до 15.5% активів, зважених за ризиком = (RWA)¹. Крім того, запроваджено вимогу до коефіцієнта левериджу в розмірі 3%.

Вимоги до капіталу в Україні Унаслідок двох серйозних фінансових криз у 2008 і 2014 роках НБУ зробив важливий крок до зміцнення 2 Детальний аналіз втрат і переваг вимог до капіталу див. у: Modigliani, Miller (1958), Dagher et al. (2016). 3 У цьому дослідженні ми орієнтуємося на короткострокові витрати. У

моделі немає довгострокового впливу на зростання ВВП постійних вищих вимог до капіталу, хоча є ефект негативного рівня банківського сектору шляхом внесення змін до Закону “Про Національний банк України”. Ці зміни закріпили за НБУ, серед іншого, відповідальність за розробку та реалізацію макропруденційної політики, одним із ключових інструментів якої є вимоги до капіталу. Поточні вимоги до достатності регулятивного капіталу в Україні на рівні 10 відсотків буде доповнено вимогами до буферів капіталу, а саме буферів консервації капіталу, системної важливості та контрциклічного. Основна мета буфера консервації капіталу — забезпечити необхідний рівень капіталу банку в часи економічного стресу. Буфер консервації капіталу складається з високоякісних інструментів капіталу (основний капітал 1 рівня), які поглинають першу і найбільшу частину збитків під час кризи. Буфер буде встановлено на рівні 0.625 відсотка у 2020 році, а протягом наступних трьох років він поступово збільшуватиметься на 0.625 відсотка щороку, доки не досягне 2.5 відсотка у 2023 році. Вимога до буфера системної важливості аналогічна вимозі до буфера консервації, але застосовується лише до системно важливих банків. Його рівень може варіюватися від 1 до 2 відсотків залежно від категорії важливості банку. Після 2020 року, залежно від економічних і фінансових умов в Україні, НБУ вирішить, коли цей буфер буде активовано [6, с. 165].

Серед методів управління ризиком ліквідності, що переважно використовуються вітчизняними комерційними банками, зазначимо наступні: метод лімітування (диверсифікація) та створення резервів, метод коефіцієнтів - нормативів ліквідності встановлені НБУ, метод виплат Cash-flow, метод загального фонду коштів, розподілу активів (конверсії коштів), метод GAP-аналізу і економіко-математичного моделювання.

Кожен із вказаних методів спрямований не лише на дотримання індикативних значень, а й використовується для проведення аналізу банківських операцій, досліджень співвідношення між активами і пасивами.

Висновки. Таким чином, фінансові важелі в банківській системі, які впливають на рівень ліквідності комерційних банків, можна умовно поділити на зовнішні і внутрішні. В той же час сам процес управління ризиком ліквідності вимагає більш чіткого підходу до визначення економічних нормативів та коефіцієнтів. Зазначені вище методи управління банківською ліквідністю та її ризиком направлені на підвищення ефективності діяльності банківської системи за умов їх комплексного застосування. Основним завданням в управлінні ліквідністю є недопущення ситуації переростання допустимого ризику в катастрофічний, який загрожує самому існуванню банку і може призвести до банкрутства.

Процес управління ліквідністю комерційного банку включає насамперед виявлення ризику ліквідності, його ідентифікацію та застосування заходів спрямованих на його запобігання чи усунення. Якщо стратегічною метою діяльності комерційного банку виступає максимізація його ринкової вартості (ринкової оцінки власного капіталу), тоді вибір стратегії роботи банку здійснюється на основі вивчення ринку банківських послуг і окремих його сегментів. Максимізація прибутку (у грошовому виразі) в такому разі чи мінімізація ризику за умови стабілізації прибутків характеризується спекулятивними тенденціями і реалізується через застосування незбалансованих підходів до управління активами і пасивами банку.

Список використаних джерел

1. Безвух С. В. Ліквідність банку: сутність та фактори впливу [Електронний ресурс]/С. В. Безвух // Ефективна економіка № 12, 2015/ – Режим доступу:<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4650>.
2. Бодрецький М.В. Управління ризиком ліквідності як ресурсом [Текст] / М.В. Бодрецький// Агросвіт, 2013. – №23. – С.49-53.
3. Дем'яненко А. Л., Меченко В. Ю. Підвищення ефективності управління ризиком ліквідності банків в умовах фінансової нестабільності

[Електронний ресурс] – Режим доступу:
http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/fkd/2012_1/part1/54.pdf.

4. Демиденко В.І., Литвинюк М.В. Ліквідність банку та банківської системи як показник ефективності діяльності банку та її вплив на прибутковість комерційного банку // Економіка і суспільство. Мукачівський державний університет – 2017. – Випуск № 10. – С. 631-636.

5. Дяченко О.Г. Концепція моделювання ризику ліквідності комерційного банку [Текст] / О.Г. Дяченко// Держава та регіони, 2011. – №1. – С.44-48.

6. Іващук О. Концептуальні підходи до ліквідності банку як об'єкту фінансового управління [Текст] / О. Іващук // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 2 (27). – С. 163–169.

7. Міщенко В.І., Сомик А.В., Шульга С.О., Кулінець А.П. Ліквідність банківської системи: Науково-аналітичні матеріали. Вип. 12 / В.І. Міщенко, А.В. Сомик, С.О. Шульга, А.П. Кулінець – К.: Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2008. – 180 с., с. 12.

8. Паламарчук В. О. Кредитно-банківська діяльність в умовах перехідної економіки. // Фінанси України. – 2011. – № 9.

9. Ризик та ліквідність комерційного банку. Пернарівський / Вісник НБУ. – 2011. – № 4. – С. 22.

10. Цай Р., Чжан М. Вплив кредитного ризику на ризик ліквідності: приклад українських банків / // Вісник Національного банку України. – 2017. – №241. – С.22-35.

References

1. Bezvukh S. V. Likvidnist' banku: sutnist' ta faktory vplyvu [Elektronnyy resurs]/S. V. Bezvukh // Efektyvna ekonomika № 12, 2015/ – Rezhym dostupu:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4650>.

2. Bodrets'kyy M.V. Upravlinnya ryzykom likvidnosti yak resursom [Tekst] / M.V. Bodrets'kyy// Ahrosvit, 2013. – №23. – S.49-53.

3. Dem"yanenko A. L., Mechenko V. YU. Pidvyshchennya efektyvnosti upravlinnya ryzykom likvidnosti bankiv v umovakh finansovoyi nestabil'nosti [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/fkd/2012_1/part1/54.pdf.

4. Demydenko V.I., Lytvynyuk M.V. Likvidnist' banku ta bankivs'koyi systemy yak pokaznyk efektyvnosti diyal'nosti banku ta yiyi vplyv na prybutkovist' komertsynoho banku // Ekonomika i suspil'stvo. Mukachivs'kyy derzhavnyy universytet – 2017. – Vypusk № 10. – S. 631-636.

5. Dyachenko O.H. Kontsepsiya modelyuvannya ryzyku likvidnosti komertsynoho banku [Tekst] / O.H. Dyachenko// Derzhava ta rehiony, 2011. – №1. – S.44-48.

6. Ivashchuk O. Kontseptual'ni pidkhody do likvidnosti banku yak ob"yektu finansovoho upravlinnya [Tekst] / O. Ivashchuk // Halyts'kyy ekonomichnyy visnyk. – 2010. – № 2 (27). – S. 163–169.

7. Mishchenko V.I., Somyk A.V., Shul'ha S.O., Kulinets' A.P. Likvidnist' bankivs'koyi systemy: Naukovo-analitychni materialy. Vyp. 12 / V.I. Mishchenko, A.V. Somyk, S.O. Shul'ha, A.P. Kulinets' – K.: Natsional'nyy bank Ukrayiny. Tsentr naukovykh doslidzhen', 2008. – 180 s., s. 12.

8. Palamarchuk V. O. Kredytno-bankivs'ka diyal'nist' v umovakh perekhidnoyi ekonomiky. // Finansy ukrayiny. – 2011. – № 9.

9. Ryzyk ta likvidnist' komertsynoho banku. Pernarivs'kyy / Visnyk NBU. – 2011. – № 4. – S. 22.

10. Tsay R., Chzhan M. Vplyv kredytnoho ryzyku na ryzyk likvidnosti: pryklad ukrayins'kykh bankiv / // Visnyk Natsional'noho banku Ukrayiny. – 2017. – №241. – S.22-35.

Pavlenko O.P.

PhD, Associate Professor, Associate Professor of Finance and Banking, Dneprovsk State Agrarian and Economic University, pavlenko.o.p@dsau.dp.ua

Ukraine, Dnipro

Samarska O.O.

student of the Faculty of Accounting and Finance, Dneprovsk State Agrarian and Economic University, smtz.dvp@ukr.net

Ukraine, Dnipro

**IMPROVING THE BANK'S LIQUIDITY MANAGEMENT IN
CONDITIONS OF STABILIZATION OF THE BANKING SYSTEM OF
UKRAINE: FINANCIAL IMPACTS, RISKS AND CAPITAL
REQUIREMENTS**

Introduction. One of the problems with the work of these banking institutions is the imbalance between the dates and amounts of attracted and allocated resources, which can lead to significant financial losses due to the low liquidity of the assets of such banks. Thus, liquidity regulation is the basis for the successful and profitable operation of any banking institution.

Purpose. The purpose of the study is to determine the improvement of the mechanism for managing the liquidity of commercial banks and the combination of existing ways of regulating it for the stable functioning and development of the banking system of Ukraine, it ensures the profitability of their activities. Support for the required level of liquidity should be achieved through the implementation of a well-considered policy of managing active and passive operations, while complying with established norms of liquidity and capital requirements of commercial banks as the main financial leveridge.

Results. The article presents the main approaches to effective management of liquidity of commercial banks in the conditions of stabilization of the banking system of Ukraine. Models of complex management of assets and liabilities of the bank are considered, necessity of observance of economic norms of liquidity by commercial banks is described. The author identifies the most important methods of managing the liquidity of commercial banks. The importance of the relationship between liquidity risk and credit risk, as well as the impact on the level of liquidity of banking institutions is proved.

Conclusions. The conducted research has shown the necessity of financial leverage and risk management methods for commercial banks that directly identify identification, assessment and risk assessment.

Keywords: *liquidity of bank, liquidity of bank statement, liquidity of assets and passive voices, liquidity management mechanism, financial levers of influence on liquidity of bank.*